

دانشگاه علوم پزشکی کرمان

دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی

پایان نامه مقطع کارشناسی ارشد رشته کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی

عنوان:

تحلیل استنادی و ترسیم نقشه علمی رشته کتابداری و اطلاع رسانی در پایگاه وب آو ساینس

از سال ۱۹۹۳ تا ۲۰۱۱

توسط: حلیمه صادقی

استاد راهنما: دکتر مریم اخوتی

استاد مشاور: علی طالبیان - دکتر محمدرضا بانسی

سال تحصیلی: ۱۳۹۱

چکیده

مقدمه و هدف: ترسیم نقشه علمی یکی از روشهای بازنمود انتشارات علمی یک حوزه از علم می باشد. هدف این پژوهش تحلیل استنادی و ترسیم ساختار تولیدات علمی رشته کتابداری و اطلاع رسانی در پایگاه "وب آو ساینس" طی سالهای ۲۰۱۱-۱۹۹۳ می باشد.

روش پژوهش: پژوهش حاضر از نوع علم سنجی می باشد. پس از جستجو در پایگاه "وب آو ساینس" ۵۰۹۷ رکورد بازیابی شده به صورت فایلهای ۵۰۰ رکوردی به حالت متن ساده وارد نرم افزار هیست سایت شد. نرم افزار هیست سایت قابلیت تجزیه و تحلیل رکوردها در فایلهای نویسنده، مجله، کلمات و اصطلاحات، موسسات، زبان، نوع مدرک، کشور و مقالات استناد شده بوسیله نویسندگان مقالات را دارد. برخی از فایلهای از جمله فایلهای نویسندگان جهت تجزیه و تحلیل بیشتر وارد نرم افزار excel شد. نقشه علمی نیز با استفاده از نرم افزار "هیست سایت" ترسیم شد و خوشه های مهم با استفاده از تحلیل استنادی تعیین شد. همچنین با استفاده از نرم افزار IDR نقشه مطالعات بین رشته ای کتابداری و اطلاع رسانی ترسیم شد.

یافته ها: بررسی مدارک نشان می دهد متوسط رشد تولیدات علمی کتابداری و اطلاع رسانی ۰.۱۲٪ بوده است. ۵۰۹۷ رکورد بازیابی شده در ۱۰۱ مجله منتشر شده است و مجله "کتابخانه الکترونیکی" مهمترین مجله حوزه شناخته شد. رکوردهای بازیابی شده توسط ۲۴۶۶ دانشگاه و موسسه آموزشی ارائه شده اند و دانشگاه ایلینویز فعالترین موسسه در زمینه انتشارات حوزه می باشد. پرکارترین نویسندگان این حوزه باودن، باد و نیکلاس هر یک با داشتن ۲۳ مقاله بود. رکوردهای بازیابی شده توسط ۸۳ کشور منتشر شده و بیشترین تولیدات علمی متعلق به کشور آمریکا است. زبان انگلیسی زبان غالب انتشارات این حوزه بود. ضریب همکاری نویسندگان در حد پایینی بود. (۲۴/۰ درصد) خوشه های تشکیل شده بر اساس استناد جهانی (جی. سی. اس) ۳ خوشه بود و علوم کامپیوتر نزدیکترین حوزه به رشته کتابداری و اطلاع رسانی بود.

نتیجه گیری: در این تحقیق مجلات مهم، نویسندگان پرکار، موسسه های فعال و کشورهای پیشرو در تولیدات علمی کتابداری و اطلاع رسانی در پایگاه وب آو ساینس مشخص شدند که نتایج آن راهنمای خوبی برای پژوهشگران، کارشناسان و سیاستگذاران حوزه کتابداری و اطلاع رسانی می باشد.

کلیدواژه: علم سنجی، نقشه علمی، پایگاه "وب آو ساینس"، تحلیل استنادی، خوشه بندی، کتابداری و اطلاع رسانی، تولیدات علمی